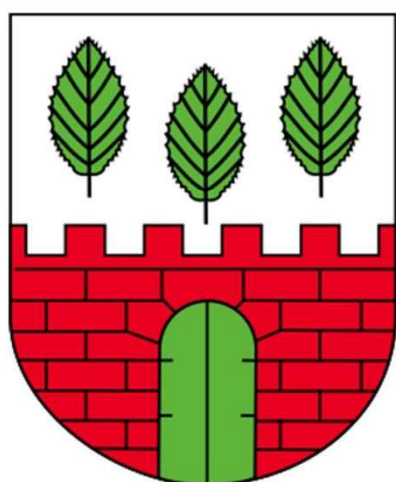

Gminny Program Rewitalizacji

Gminy Grabów

streszczenie w języku
niespecjalistycznym -
wersja do konsultacji społecznych
KWIECIEŃ 2026

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grabów

streszczenie w języku niespecjalistycznym - wersja do konsultacji społecznych

SPIS TREŚCI:

1. REWITALIZACJA I GRANICE OBSZARU REWITALIZACJI GMINY GRABÓW	3
2. DIAGNOZA STANU OBSZARU REWITALIZACJI I POTRZEB MIESZKAŃCÓW	4
3. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE	7
4. UDZIAŁ MIESZKAŃCÓW I REALIZACJA PROGRAMU	9
5. SPIS TABEL I RYCIN	11

Ten dokument to streszczenie projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grabów”, który znajduje się na stronach Urzędu Miejskiego w Grabowie oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Grabowie. Jest to wersja dokumentu skierowana do konsultacji społecznych.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grabów

streszczenie w języku niespecjalistycznym - wersja do konsultacji społecznych

1. REWITALIZACJA I GRANICE OBSZARU REWITALIZACJI GMINY GRABÓW

Rewitalizacja to długofalowe działania prowadzone przez władze gminy, których celem jest poprawa sytuacji w tych częściach gminy, gdzie występują największe problemy, przede wszystkim społeczne, tak aby nie wyróżniały się one negatywnie na tle całego obszaru. Proces ten opiera się na przepisach ustawy o rewitalizacji z 2015 roku, a jej definicję znajdziemy w artykule 2 tej ustawy.

Działania rewitalizacyjne są planowane i skoordynowane, tak aby przynosiły efekty zarówno teraz, jak i w przyszłości. Projekty realizowane są w sposób uporządkowany, z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców, we współpracy z różnymi instytucjami i przy odpowiednim finansowaniu. Celem jest stworzenie bezpiecznego, funkcjonalnego i przyjaznego miejsca do życia, pracy i spędzania wolnego czasu.

Na podstawie szczegółowych analiz i wskaźników wyznaczono dwa podobszary rewitalizacji obejmujące części dwóch sołectw: Grabów i Besiekiery. Łączna powierzchnia obszaru rewitalizacji wynosi 144,32 ha, co stanowi około 0,93 % powierzchni gminy. Mieszka tam 960 osób, czyli około 16,70 % całej ludności gminy.

Rycina 1. Obszar rewitalizacji Gminy Grabów - Podobszar 1 GRABÓW. Źródło: opracowanie własne. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grabów

streszczenie w języku niespecjalistycznym - wersja do konsultacji społecznych

Rycina 2. Obszar rewitalizacji Gminy Grabów - Podobszar 2 BESIEKIERY. Źródło: opracowanie własne. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

2. DIAGNOZA STANU OBSZARU REWITALIZACJI I POTRZEB MIESZKAŃCÓW

Diagnoza obszaru rewitalizacji została opracowana na podstawie danych z urzędów i innych instytucji, co pozwoliło wskazać miejsca, gdzie występuje najwięcej problemów. Ważnym elementem były także konsultacje z mieszkańcami, które trwały od listopada do grudnia 2025 roku. Mieszkańcy mogli wypełniać ankiety, zgłaszać swoje uwagi oraz uczestniczyć w spotkaniach konsultacyjnych.

Podczas konsultacji mieszkańcy potwierdzili, że największe problemy dotyczą miejscowości: Grabów Osada, Grabów Kolonia i Besiekiery. Najczęściej wskazywano na słabą komunikację z większymi ośrodkami, utrudniony dostęp do komunikacji publicznej, niedostateczną liczbę ścieżek rowerowych, niedostateczną infrastrukturę techniczną.

Na podstawie zebranych informacji zaplanowano działania, które mają poprawić warunki życia mieszkańców i rozwój gminy. Wyznaczono priorytety w dwóch obszarach:

Grabów

- **Problemy:**
 - ✓ Starzejące się społeczeństwo i mała aktywność młodych.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grabów

streszczenie w języku niespecjalistycznym - wersja do konsultacji społecznych

- ✓ Niska integracja mieszkańców, mało wydarzeń i miejsc spotkań.
- ✓ Ubytek ludności i wyjazdy młodych do miast.
- ✓ Mało miejsc pracy, gospodarka oparta głównie na rolnictwie.
- ✓ Nieuporządkowana przestrzeń i brak terenów rekreacyjnych.
- ✓ Zły stan dróg, chodników i infrastruktury.
- ✓ Problemy ze śmieciami, mało zieleni i zanieczyszczone powietrze.
- **Potrzeby:**
 - ✓ Więcej wydarzeń, działań integracyjnych i miejsc spotkań (np. świetlice).
 - ✓ Zachęty dla młodych rodzin do zamieszkania.
 - ✓ Wsparcie dla lokalnych firm, turystyki i rolnictwa.
 - ✓ Tworzenie parków, skwerów i uporządkowanie przestrzeni.
 - ✓ Remonty dróg i modernizacja infrastruktury.
 - ✓ Lepsza gospodarka odpadami, więcej zieleni i wymiana źródeł ogrzewania.

Besiekiery

- **Problemy:**
 - ✓ Niska aktywność mieszkańców i brak życia społecznego.
 - ✓ Starzenie się społeczeństwa i odpływ młodych.
 - ✓ Mało miejsc pracy, dominacja rolnictwa.
 - ✓ Nieuporządkowana przestrzeń i brak miejsc do rekreacji.
 - ✓ Zły stan dróg i infrastruktury.
 - ✓ Zanieczyszczenie powietrza i słaba gospodarka odpadami.
- **Potrzeby:**
 - ✓ Organizacja wydarzeń i tworzenie miejsc spotkań.
 - ✓ Wsparcie dla młodych rodzin i zachęcanie do powrotów.
 - ✓ Rozwój przedsiębiorczości, usług i turystyki.
 - ✓ Rewitalizacja przestrzeni i budowa ścieżek oraz terenów rekreacyjnych.
 - ✓ Modernizacja infrastruktury i poprawa komunikacji.
 - ✓ Więcej zieleni oraz wsparcie dla ekologicznych źródeł energii.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grabów

streszczenie w języku niespecjalistycznym - wersja do konsultacji społecznych

Analiza pokazała, że najważniejsze potrzeby mieszkańców gminy dotyczą przede wszystkim braku miejsc do spotkań i wspólnego spędzania czasu, niskiej aktywności społecznej oraz ograniczonych możliwości rozwoju lokalnego. Zwracano uwagę na konieczność tworzenia przestrzeni rekreacyjnych i terenów zielonych, modernizacji infrastruktury (dróg, chodników i sieci), a także wspierania lokalnych inicjatyw, przedsiębiorczości oraz organizowania wydarzeń i zajęć dla mieszkańców, zwłaszcza dzieci i młodzieży.

Na tej podstawie określono także najważniejsze kierunki działań rewitalizacyjnych:

1. Aktywność mieszkańców – więcej zajęć i wydarzeń dla dzieci, młodzieży i seniorów, tworzenie miejsc spotkań i integracji.
2. Praca i rozwój firm – wsparcie dla lokalnych przedsiębiorców, tworzenie nowych miejsc pracy oraz rozwój turystyki i rolnictwa.
3. Infrastruktura – remonty dróg, chodników i sieci, poprawa komunikacji oraz dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.
4. Przestrzeń i budynki – odnowa przestrzeni publicznych, rozwój terenów rekreacyjnych oraz modernizacja budynków.
5. Środowisko – więcej terenów zielonych, lepsza gospodarka odpadami, działania ekologiczne i wymiana starych pieców.

Na podstawie analizy określono najważniejsze cele rewitalizacji. Mają one poprawić życie mieszkańców i rozwój gminy.

Cele główne:

1. Lepsze przestrzenie publiczne

Chodzi o odnowę placów, skwerów i terenów zielonych oraz tworzenie nowych miejsc do odpoczynku i rekreacji. Pojawią się też ławki, oświetlenie i inne udogodnienia.

2. Większa aktywność mieszkańców

Plan obejmuje organizację wydarzeń (kulturalnych, sportowych, edukacyjnych), wspieranie lokalnych inicjatyw oraz tworzenie miejsc, gdzie mieszkańcy mogą się spotykać.

Ważne są też działania dla dzieci, młodzieży i seniorów oraz wsparcie dla lokalnych firm.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grabów

streszczenie w języku niespecjalistycznym - wersja do konsultacji społecznych

3. Remonty i ocieplanie budynków

Zakłada się modernizację budynków mieszkalnych i publicznych (np. ocieplenie, nowe ogrzewanie), wprowadzanie odnawialnych źródeł energii oraz dostosowanie budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Obejmuje to też remont pustych i zabytkowych budynków.

4. Lepsze drogi i infrastruktura

Planowane są remonty dróg i chodników, budowa ścieżek rowerowych, modernizacja sieci (np. wodociągów), lepsze oświetlenie oraz poprawa bezpieczeństwa na drogach.

5. Ochrona środowiska

Działania obejmują sadzenie drzew, tworzenie terenów zielonych, zatrzymywanie deszczówki, edukację ekologiczną oraz ograniczanie zanieczyszczeń (np. wymiana starych pieców i oszczędzanie energii).

Każdy z tych celów został dodatkowo rozbity na mniejsze, konkretne zadania, żeby łatwiej było je realizować i sprawdzać postępy.

Podsumowując, rewitalizacja sprawi, że gmina stanie się lepszym miejscem do życia, pracy i spędzania wolnego czasu.

3. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

Program rewitalizacji opisuje, jakie działania będą realizowane, żeby poprawić sytuację w gminie.

Na podstawie analizy wybrano najważniejsze projekty, które mają rozwiązać główne problemy mieszkańców i poprawić jakość życia. Obejmują one różne działania, np. remonty, inicjatywy społeczne, rozwój gospodarki i ochronę środowiska.

Każde działanie jest opisane – wiadomo kto je realizuje, gdzie będzie wykonane, ile będzie kosztować i jakie przyniesie efekty. Uwzględnia się też potrzeby osób z niepełnosprawnościami.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grabów

streszczenie w języku niespecjalistycznym - wersja do konsultacji społecznych

Oprócz głównych projektów są też działania uzupełniające, które pomagają osiągnąć cele programu.

Przedsięwzięcie	Nazwa
P1	Modernizacja Parku Miejskiego i Centrum Sportowo-Rekreacyjnego ze Stadionem w Grabowie
P2	Lokalny Ośrodek Integracji i Turystyki „Besiekierska Przystań”
P3	Multimodalne Centrum Tradycji i Handlu „Grabowska Targowica” i „Arena Palanta”
P4	„Grabowski Ryneček” – zagospodarowanie skweru przy Placu Kościuszki
P5	Centrum Wspierania Rodziny i Rozwoju DOBRA ZIEMIA - Zintegrowany Program Wsparcia Psychospołecznego i Edukacyjnego. Model: „Usługi w zasięgu spaceru” - wykorzystanie rozproszonej sieci świetlic, szkół i ośrodków kultury
P6	Centrum Wspierania Rodziny i Rozwoju DOBRA ZIEMIA - Zintegrowany Program Wsparcia Psychospołecznego i Edukacyjnego.

Tabela 1. Przedsięwzięcia podstawowe. Źródło: opracowanie własne.

Przedsięwzięcie	Nazwa
PU1	Łączymy Ludzi – Transport Gminny
PU2	„Zielone serca” Grabowskich Kamienic

Tabela 2. Przedsięwzięcia uzupełniające. Źródło: opracowanie własne.

Rewitalizacja w gminie będzie finansowana z różnych źródeł – z budżetu gminy, dotacji krajowych, funduszy unijnych, regionalnych oraz od partnerów i organizacji.

Dzięki temu gmina ma pewność, że projekty będą realizowane sprawnie i na czas. Środki te pozwolą remontować budynki, tworzyć miejsca do spotkań i rekreacji oraz wspierać mieszkańców w edukacji, pracy i aktywności społecznej.

Program rewitalizacji w gminie będzie realizowany i koordynowany przez pracowników Urzędu Gminy w ramach ich zwykłych obowiązków, bez tworzenia nowych etatów czy jednostek. Władze gminy wspierać będzie Komitet Rewitalizacji, którego członkowie działają społecznie, bez wynagrodzenia. Monitoring i ocena postępów będą prowadzone głównie przez urząd, a w razie potrzeby można zlecić dodatkowe analizy zewnętrznym firmom, jeśli pozwoli na to budżet gminy. Koszty związane z zarządzaniem programem są pokrywane z budżetu gminy i odzwierciedlają nakład pracy oraz środki potrzebne do skutecznego wdrożenia programu.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grabów

streszczenie w języku niespecjalistycznym - wersja do konsultacji społecznych

4. UDZIAŁ MIESZKAŃCÓW I REALIZACJA PROGRAMU

Podczas tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grabów mieszkańcy i lokalne organizacje byli aktywnie włączani w cały proces. Na każdym etapie – od diagnozy potrzeb, przez planowanie projektów, aż po realizację i ocenę efektów – mieszkańcy mogli wyrażać swoje opinie i zgłaszać pomysły.

Konsultacje odbywały się w różny sposób: można było wypełniać formularze papierowe lub online, uczestniczyć w ankietach, spotkaniach online, a także w spacerach badawczych po terenie gminy. Wszystkie informacje były dostępne w urzędzie, lokalnej prasie, mediach społecznościowych oraz na stronie gminy i w Biuletynie Informacji Publicznej.

Ważnym elementem procesu realizacji programu jest Komitet Rewitalizacji – grupa doradcza złożona z mieszkańców, przedsiębiorców i organizacji pozarządowych, wspierająca władze gminy i opiniująca wszystkie etapy programu.

Program będzie realizowany przy udziale społeczności: mieszkańcy będą mogli uczestniczyć w projektach, warsztatach, wydarzeniach kulturalnych, sportowych i integracyjnych, a także zgłaszać uwagi.

Wszystko to sprawia, że proces rewitalizacji jest przejrzysty, zrozumiały, odpowiada realnym potrzebom mieszkańców, a społeczność lokalna może aktywnie współtworzyć rozwój gminy.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grabów

streszczenie w języku niespecjalistycznym - wersja do konsultacji społecznych

Rycina 3. Spotkanie informacyjne dla mieszkańców, radnych gminy oraz sołtysów. Źródło: opracowanie własne.

Rycina 4. Spacer badawczy na ulicach Grabowa. Źródło: opracowanie własne.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grabów

streszczenie w języku niespecjalistycznym - wersja do konsultacji społecznych

Za rewitalizację w Gminie Grabów odpowiada Burmistrz, wspierany przez pracowników urzędu. Koordynacja obejmuje realizację przedsięwzięć, zbieranie informacji i współpracę z innymi instytucjami. Działania nie generują dodatkowych kosztów dzięki pracy społecznej Komitetu Rewitalizacji, który pełni rolę forum współpracy mieszkańców, organizacji i władz gminy.

Program przewiduje udział społeczności lokalnej w konsultacjach i inicjatywach rewitalizacyjnych. Komitet monitoruje postępy, zbiera opinie mieszkańców i raportuje wyniki Radzie Miejskiej oraz publikuje je online.

Projekty rewitalizacyjne będą realizowane do 2036 r., zwykle etapami i w zależności od dostępnych środków. Ocena programu odbywać się będzie co trzy lata. Analizowane będą postępy, efekty społeczne, techniczne i przestrzenne. W razie potrzeby Wójt wraz z Komitetem wnioskuję do Rady Gminy o aktualizację programu, a po osiągnięciu celów możliwe jest jego uchylenie.

Program jest zgodny z planami gminy i regionu, więc jego realizacja będzie spójna i przemyślana. Dzięki temu miejsca, w których mieszkamy, staną się ładniejsze, bezpieczniejsze i bardziej przyjazne dla wszystkich.

5. SPIS TABEL I RYCIN

Spis rycin:

Rycina 1. Obszar rewitalizacji Gminy Grabów - Podobszar 1 GRABÓW. Źródło: opracowanie własne. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.	3
Rycina 2. Obszar rewitalizacji Gminy Grabów - Podobszar 2 BESIEKIERY. Źródło: opracowanie własne. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.	4
Rycina 3. Spotkanie informacyjne dla mieszkańców, radnych gminy oraz sołtysów. Źródło: opracowanie własne.	10
Rycina 4. Spacer badawczy na ulicach Grabowa. Źródło: opracowanie własne.	10

Spis tabel:

Tabela 1. Przedsięwzięcia podstawowe. Źródło: opracowanie własne.	8
Tabela 2. Przedsięwzięcia uzupełniające. Źródło: opracowanie własne.	8